

ІНТЕГРОВАНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ

Відправною точкою у формуванні інтегрованої інформаційної системи реалізації стратегії підприємства є впровадження звітності в сфері стійкого розвитку. Зміна парадигми управління, зміщення акцентів з інтересів власників і споживачів на інтереси більш широкого кола осіб передбачає відповідну трансформацію корпоративної звітності як основного джерела інформації. Мова йде про формування інтегрованого мислення – здатності організації розуміти взаємозв'язки між її різними операційними і функціональними одиницями та капіталами.

Інтегроване мислення, за Міжнародним стандартом інтегрованої звітності, є протилежністю до традиційного «ізолюваного» мислення. В ньому враховується зв'язок і взаємозалежність низки факторів, які справляють істотний вплив на здатність організації створювати цінність протягом тривалого часу, зокрема:

1) капітали, які організація використовує і розподіляє, і критичні взаємозалежності і компроміси між ними;

2) здатність керівної структури організації оцінювати стійкість до короткострокових порушень і реагувати на законні потреби зацікавлених сторін, їхні інтереси та очікування;

3) як організація адаптує свою бізнес– модель та стратегію для реагування на можливості і ризику, з якими вона стикається, а також значні зміни в її зовнішньому середовищі;

4) фактори створення цінності організацією, її види діяльності, продуктивність (фінансова та інша), а також результати з точки зору капіталів – минулі, теперішні і майбутні.

Таким чином, за допомогою інтегрованого мислення інтегрована звітність дозволяє суб'єктам господарювання показувати зв'язок між організаційною, стратегією, корпоративним управлінням, фінансовими результатами та соціальним, екологічним та економічним контекстом діяльності, а також перспективами діяльності підприємства, що повністю відповідає меті формування інтегрованої звітності.

Метою інтегрованої звітності є представлення інформації, що дозволяє зацікавленим користувачам оцінити здатність суб'єкта господарювання створювати цінність упродовж певного проміжку часу. Вона орієнтована на стратегічний курс і майбутні перспективи; покращення стандартів підзвітності та управління широким спектром капіталів (фінансовим, промисловим, інтелектуальним, людським, соціальним, природнім) і сприяння розумінню взаємозалежності між ними; підтримку інтегрованого мислення, прийняття рішень і дій, спрямованих на створення цінності у довгостроковій, короткостроковій і середньостроковій перспективі; а також представлення відомостей про розподіл фінансового капіталу.

Таким чином, основоположними поняттями, що використовуються при побудові інтегрованої звітності за допомогою інтегрованого мислення є бізнес– модель організації, види капіталу, що використовуються у процесі здійснення діяльності та створення цінності за певний період часу, а також стратегія, ризики та можливості, управління та продуктивність.

Фокус інтегрованої звітності спрямований на бізнес– модель організації, що будується та коригується з врахуванням операцій та бізнес– процесів, стратегій та цілей, корпоративного управління, а також ризиків та можливостей. Капітали, у свою чергу, займають ключову роль у даній концепції, так як капітали розглядаються як ресурси підприємства, а результатом використання даних ресурсів є цінність.

Інтегроване мислення у інтегрованій звітності дає ширше пояснення продуктивності завдяки опису та вимірюванню, де це можливо, суттєвих компонентів створення цінності і відносин між ними. Зокрема, такий звіт виявляє всі капітали, від яких залежить створення цінності (в минулому, теперішньому і майбутньому часі), як організація використовує ці капітали, і який вплив вона на них справляє.

Вважаємо, що в умовах адаптації підприємств до нових умов ведення господарської діяльності, перехід на інтегровану модель звітності та розвиток інтегрованого мислення дозволять підвищити підприємницьку гнучкість у прийнятті управлінських рішень. Зі зміною значення управління, формування інтегрованого мислення дозволяє зрозуміти взаємозв'язки між її різними операційними і функціональними одиницями та капіталами.

Таким чином, інтегрована звітність спрямована на відображення даних про організацію, умов функціонування та всіх факторів, що впливають на створення цінності за допомогою комплексного підходу. Дослідження взаємозв'язків між бізнес– моделлю та стратегіями організації, її всебічна оцінка сприяє кращому розумінню суб'єкта господарювання та можливостей відповідати вимогам часу та ризикам.

В основу побудови інтегрованої звітності покладено підхід інтегрованого мислення. Саме інтегроване мислення враховує взаємозалежності між рядом чинників, які істотно впливають на здатність організації створювати вартість з часом: капітали, які використовує і на які впливає організація; зовнішні умови, в яких організація здійснює свою діяльність; можливості та ризики, які враховуються у стратегії організації; діяльність, результати, результативність і виходи – минуле, сьогодення і майбутнє; фінансову і нефінансову інформацію. Розкриття цієї інформації дозволяє з більшою долею визначеності спрогнозувати рух майбутніх грошових потоків і показники прибутковості.

Інтегрований звіт надає інформацію про те, як стратегія організації, корпоративне управління, результати її діяльності та перспективи розвитку призведуть до створення вартості. Тому, запровадження інтегрованої звітності вимагає докорінної перебудови діючої системи обліку, переорієнтації на світові глобальні стандарти обліку та організації облікового процесу загалом.